

[Kirkeministeren.]

have en sådan bestemmelse, men vi har savnet den hidtil. Vi har her i forslaget opbygget en regel, der er formet omtrent som den, der findes i den kommunale valglov, og jeg beder om, at man ikke fjerner denne bestemmelse — vi har i høj grad brug for den. Jeg forsikrer, at der landet over desværre sidder en del menighedsråd, som er i den grad ligegyldige, at man må kunne skride ind.

Den første af de tre større ting i dette lovforslag er forslaget om tilmeldingspligtens bortfald. Bestemmelsen om personlig tilmelding til de kirkelige valglisten beroede på den opfattelse, at man derved kunne få en vis garanti for, at kun folk med virkelig kirkelige interesser ville melde sig, men det er rigtigt, som det også er sagt af de ærede ordførere, at denne garanti er gang på gang blevet gennemhullet, så dens værdi kan unægtelig siges at være meget problematisk. Jeg er enig med det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen i, at der ligger ikke nogen art af garanti i tilmeldingen. I mange tilfælde kan helt andre emner end de rent kirkelige være afgørende for både tilmeldingens omfang og valgets udfald. Man kan beklage det, men det er sådan.

Jeg skal nævne et par eksempler, der illustrerer det. Under den voldsomme nationale spænding, vi oplevede i Sønderjylland mellem 1933 og 1940, mærkedes kampen også på det kirkelige område, og begge de to nationale grupper arbejdede vel at mærke med kirkens fulde tilslutning på at få alle vælgere optaget på de kirkelige valglisten. Jeg tør anslå, at man de fleste steder nåede op på at få 90 pct. af alle vælgere optaget på kirkens valglisten. Det var faktisk nationale motiver, der gjorde sig gældende og ikke andet — jeg kunne dog også nævne økonomiske motiver. Lad mig anføre et konkret eksempel. I et sjællandsk sogn opstod for få år siden en strid om, hvorvidt der skulle afstås et areal af præstegårdsjorden til byggegrund for en centralskole. Det daværende menighedsråd satte sig derimod. Forud for det nærmest følgende menighedsrådsvalg sørgede parterne for at faa alle vælgere optaget på de kirkelige lister, og valget drejede sig faktisk udelukkende om dette spørgsmål. Det var rent økonomiske motiver, der var fremme ved dette valg. Der kan nævnes mange andre lignende tilfælde. Jeg tror, man må give mig ret i, at der ligger ingen særligt kirkelige værdier i sådanne forhold. Tilfælde som de omtalte kan ikke afværges selv med de nuværende bestemmelser. De forbehold, loven har søgt hidtil at tage, kravet om kirkelige interesser o. s. v., har vist

sig ikke at slå til. Derfor tror jeg, det vil være bedre for kirken selv heit at lukke op. Man bør sige, at alle medlemmer af folkekirken, der jo betaler deres kirkeskat, har stemmeret. Efterhånden er det også meget betydelige værdier, menighedsrådene administrerer. Man tør sikkert regne med, at det overvejende kun bliver de kirkeligt interesserede, der møder frem. Ved rigsdagsvalg når man sjældent op over 80 pct.s valgdeltagelse, og jeg tror, at procenten her vil blive betydelig lavere. Derved får de virkelig kirkeligt interesserede stemmer så meget større vægt.

Kirken har sjældent lidt ved at lukke dørene op på vid gab. Efter mit skøn vil den heller ikke tabe ved at gøre det her. Hele dette forslag om ændring af menighedsrådsloven er efter dets fremsættelse her i tinget blevet gjort til genstand for megen omtale i pressen — gennemgående en velvillig og forstående omtale, det gælder også tilmeldingspligtens bortfald. Blade af alle partifarver er gået ind derfor. Jeg tror også, man i visse bestemte kredse, hvor man i lang tid nærede frygt for en ændring som den nu foreslåede, er kommet til at se anderledes på det. Jeg tror, disse kredses opfattelse stort set dækkes af de betragtninger, „Kristeligt Dagblad“ fremsatte i en ledende artikel den 22. oktober. Jeg beder den højtærede formand om tilladelse til dette og enkelte andre citater. Bladet skriver:

„Stort set har det vist sig, at det gik an at betro folkekirken medlemmer de opgaver, der med menighedsrådsloven er henlagt til dem. Og vi vægrer os ved at tro, at dette i væsentlig grad skulle ændres, om tilmeldingen bortfalder. Et irritationsmoment forsvinder dermed. Og rent umiddelbart må det synes rimeligt, at de, der økonomisk er medansvarlige for den folkekirkelige orden, også får valget, når ikke ganske særlige forhold taler derimod. Med begejstring hilser vi ikke ændringen. Men vi vil heller ikke anmelde væsentlige betænkeligheder. Måske den frie adgang til at stemme kan drage nye kredse nærmere mod kirken.“

Jeg tror, at denne rolige og nøgterne betragtning dækker opfattelsen i meget vide kirkelige kredse, ja, ganske sikkert det meget store flertal.

Jeg kommer derefter til det andet store punkt, spørgsmålet om valgets alderen. Jeg er ganske klar over, at det er et meget stort principspørgsmål, der her kastes ind i debatten, men jeg har den overbevisning, at modstanden mod selve valgets alderens ned sættelse til den grænse, der her er foreslået, er stadig og stærkt vigende. Jeg skal iøvrigt